

(1) وزن و حروف اصلی

بسیاری از کلمه ها در عربی سه حرف اصلی دارند؛ مثال:

\* حاکم، محکوم، حکیم، حکمة، محاکمة، حکومت، احکام ← ح ک م

\* عالم، معلوم، علیم، تعلیم، أعلم، علوم، إعلام ← ع ل م

در کلماتی مانند «حاکم، محکوم، حکیم و...» سه حرف «ح ک م» به ترتیب تکرار شده اند.

به این سه حرف (حروف اصلی) یا (هم ریشه) کلمه می گویند.

شناختن حروف اصلی به املائی ما کمک می کند. با نگاه به هم خانواده های یک کلمه

می توان به حروف اصلی آن پی برد؛ اگر با دقت به این کلمه ها (مُجَالَسَة / مَجَالِس /

مَجْلِس / إِجْلَاس / جُلوس / جَلْسَة / جَالِس) نگاه کنیم؛ درمی یابیم که به ترتیب

سه حرف «ج ل س» در آنها مشترک است.

سه حرف اصلی این کلمات چیست؟

قادر، مقدور، قدیر.....

ناظر، منظور، نظیر.....

رافع، مرفوع، رفیع.....

حروفی که همراه حروف اصلی می آیند (حروف زائد) نامیده می شوند. این حروف معنای جدیدی به کلمه می دهند. حروف اصلی کلمه ها به ترتیب با سه حرف (ف ع ل) سنجیده می شوند.

مُ	ج	ا	لَ	سَ	هَ	مُجَالَسَةٌ
مُ	ف	ا	عَ	لَ	هَ	مُفَاعَلَةٌ

۲) بیشتر کلمات در زبان عربی وزن دارند؛ مثال:

وزن	کلمات
فَاعِلٍ	نَاصِرٍ عَارِفٍ ظَالِمٍ فَاتِحٍ قَاتِلٍ ضَارِبٍ رَافِعٍ
مَفْعُولٍ	مَنْصُورٍ مَعْرُوفٍ مَظْلُومٍ مَفْتُوحٍ مَقْتُولٍ مَضْرُوبٍ مَرْفُوعٍ

کدام کلمه بر وزن فاعِلٍ و کدام بر وزن مَفْعُولٍ است؟

مَقْطُوعٍ، حَامِدٍ، عَابِدٍ، مَذْكَورٍ

فن ترجمه

با معنای دو وزن (فاعل) و (مفعول) آشنا شوید.

معمولا وزن (فاعل) به معنای (انجام دهنده یا دارنده حالت) و وزن (مفعول) به معنای (انجام شده) است؛ مثال: **حامد: ستاينده، مَحْمُود: ستايش شده**

ترجمه کنید.

يا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، يا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ.